

ПОСИЛЕННЯ РОЛІ СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У КОНТЕКСТІ ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

Міносян Андрій Сергійович

професор кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування»

та соціально-гуманітарних дисциплін ДБТУ,

кандидат історичних наук, доцент

e-mail: minosian02@gmail.com,

Варипаєв Олексій Михайлович

доцент кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування»

та соціально-гуманітарних дисциплін ДБТУ,

кандидат філософських наук, доцент

e-mail: varypaev@ukr.net

Під час збройної агресії Росії проти України актуалізуються питання патріотичного виховання студентської молоді та їх інкорпорація до комплексу суспільних дисциплін у закладах вищої освіти. Найбільшу актуальність, з точки зору авторів, мають у цьому контексті питання політичної свідомості, формування та збереження національної ідентичності, оскільки в останній час вони набувають екзистенційного змісту.

У практиці побудови навчальних планів та у визначенні планування часу на викладання суспільних дисциплін досі превалює підхід, коли ще не повністю враховуються трагічні реалії сьогодення.

Існує запит у суспільстві та нагальна потреба у формуванні та трансляції національної історичної пам'яті на всіх рівнях освіти та в наданні їй виправданих переваг, оскільки вона є ключовим інструментом для відсічі будь-яких актів ворожості, як у сучасності, так і у майбутньому. Питання надання більшого значення суспільним дисциплінам і збереження їх в освітньому процесі відтепер і надалі залишаються поза увагою відповідальних осіб держави. Ця проблема стала особливо актуальною в умовах протистояння російській агресії. На жаль, протистояння російській агресії ще не об'єднало всі політичні сили і партії, які повинні були б спільно працювати на захист держави у всіх аспектах її функціонування.

Для студентів у курсах суспільних дисциплін насамперед треба формувати вміння розпізнавати пропагандистські засоби та прийоми, розрізняти історичну правду від фейкових наративів, виробити стійкий імунітет до маніпуляцій та недостовірних інтерпретацій подій і явищ. Зрозумівши причинно-наслідкові зв'язки і відновивши відчуття власної національної гідності, студенти можуть позбутися впливу ідеології «руського миру» через глибоке та постійне вивчення суспільних дисциплін в контексті розпізнавання справжніх намірів агресора, серед яких найголовнішим є сам факт заперечення існування українського народу. Тому на перший план висувається поняття національної ідентичності та національної приналежності. Почуття приналежності окремої особи до певної нації є важливою складовою національної ідентичності, що повинно відігравати ключову роль у консолідації українського народу і влади. Також важливою є іденти-

фікація та усвідомлення власної відповідальності за долю свого народу, що повинно бути однією з провідних стратегій життя та поведінки українців в Україні та за кордоном. Є багато прикладів, коли студенти проявляють активну громадянську та патріотичну діяльність, є волонтерами, проводять інформаційну роботу серед населення України та інших країн.

У Державному біотехнологічному університеті (ДБТУ, м. Харків), незважаючи на онлайн-навчання, за участі викладачів проводиться активна робота з розвитку політичної свідомості та національної самоідентифікації студентів, це й загальноуніверситетський політклуб «Думка» (О. Варипаєв, А. Міносян), низка круглих столів та конференцій, участь багатьох студентів у Радіодиктанті національної єдності-2023. Сподіваємося, що подібні заходи найкращим чином позначаться на підвищенні політичної культури студентства, його спроможності адекватно реагувати на сучасні виклики в контексті розбудови української держави.